

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych¹, dalej „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r.”

Projektowany przepis § 10be rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r.

Zgodnie z art. 146da ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług², zwanej dalej, „ustawą o VAT” w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r.³ obniżono stawkę VAT do 0%⁴ (w ramach tarczy antyinflacyjnej 2.0) m.in. dla następujących towarów:

- środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu oraz podłoży do upraw, o których mowa w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76), z wyłączeniem podłoży mineralnych,
- nawozów i środków ochrony roślin, zwykle przeznaczonych do wykorzystania w produkcji rolnej, wymienionych w poz. 10 załącznika nr 3 do ustawy,
- ziemi ogrodniczej wymienionej w poz. 12 załącznika nr 3 do ustawy.

Aktualnie prowadzone są prace legislacyjne, których celem jest przedłużenie rozwiązań wprowadzonych w ramach tarczy antyinflacyjnej 2.0. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 56. posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2022 r. uchwalił ustawę o finansowaniu społecznym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Ustawa ta zawiera również zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług dotyczące przedłużenia do 31 października 2022 r. stosowania ww. rozwiązań w zakresie podatku VAT wprowadzonych w ramach działań antyinflacyjnych (art. 53). Ustawa ta jest obecnie przedmiotem prac Senatu RP (druk sejmowy 2269, druk senacki nr 742).

Natomiast od 16 lipca br. wejdzie w życie rozporządzenie (UE) 2019/1009⁵, które ustanawia definicje, wymagania oraz reguluje obrót na rynku unijnym towarami wykorzystywanymi w produkcji rolnej (produkty nawozowe), w tym m.in. polepszaczami gleby, biostymulatorami niemikrobiologicznymi oraz podłożami do upraw. Wskazane towary stanowią odpowiednik będących przedmiotem obrotu krajowego: środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu oraz podłoży do upraw, uregulowanych dotychczas w ustawie o nawozach i nawożeniu.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia (UE) 2019/1009 tego rodzaju towary „unijne” nie będą objęte od 16 lipca 2022 r. regulacjami przepisów krajowych (tj. ustawy o nawozach i nawożeniu), wskazane kategorie produktów „unijnych” (tj. polepszacze gleby, biostymulatory

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1696, z późn. zm.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 931 z późn. zm.

³ Na podstawie ustawy z dnia 13 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 196).

⁴ Art. 146da ust. 1 pkt 2-4 ustawy o VAT.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, z późn. zm.).

niemikrobiologiczne oraz podłoża do upraw, z wyłączeniem podłoży mineralnych) nie będą mogły korzystać z obniżonej stawki podatku VAT na podstawie przepisów o VAT, które w tym zakresie wprost odwołują się obecnie do przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu. Stąd też konieczne jest dostosowanie prawa krajowego w zakresie preferencji w VAT dla wskazanej kategorii produktów nawozowych przewidzianej w tarczy antyinflacyjnej 2.0 i objęcie stawką VAT 0% również produktów nawozowych definiowanych poprzez przepisy unijne.

Niniejszy projekt przewiduje zatem stosowanie stawki 0% dla: polepszaczy gleby, biostymulatorów niemikrobiologicznych oraz podłoży do upraw, z wyłączeniem podłoży mineralnych oraz podłoży do upraw grzybów.

Celem powyższego jest ujednoczenie warunków dotyczących opodatkowania VAT dla produktów „unijnych” i analogicznych produktów „krajowych”, objętych obecnie w ramach tarczy antyinflacyjnej stawką 0%. Efektem powyższego będzie utrzymanie tarczy antyinflacyjnej w niezmienionym zakresie jeśli chodzi o produkty nawozowe.

Stosowanie stawki VAT do 0% dla polepszaczy gleby, biostymulatorów niemikrobiologicznych oraz podłoży do upraw, z wyłączeniem podłoży mineralnych oraz podłoży do upraw grzybów stanowi niestandardowe rozwiązanie nieznajdujące wprawdzie bezpośredniego umocowania w dyrektywie VAT, ma ono jednak charakter przejściowy i wyjątkowy, z uwagi potrzebę ujednoczenia warunków dotyczących opodatkowania VAT dla produktów „unijnych” i analogicznych produktów „krajowych”, objętych obecnie stawką 0% w ramach tarczy antyinflacyjnej (wprowadzonej w celu przeciwdziałania skutkom inflacji będącej wynikiem niespodziewanych zdarzeń mających miejsce w ostatnim czasie w Europie).

Przewiduje się, że projektowany przepis wejdzie w życie z dniem 16 lipca 2022 r., czyli z dniem wejścia w życie rozporządzenia 2019/1009. Rozwiązania zawarte w projektowanym przepisie w zakresie obniżenia stawki VAT na niektóre środki wykorzystywane w produkcji rolnej są korzystne dla społeczeństwa, zatem jak najszybsze ich wejście w życie (bez zachowania odpowiedniego *vacatio legis*) jest uzasadnione i nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projektowany przepis § 10bf rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r.

Z dniem odwołania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii ogłoszonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (tj. 16 maja 2022 r.), przestał obowiązywać przepis § 10b rozporządzenia z 25 marca 2020 r. Zgodnie z tym przepisem stawką VAT w wysokości 0% były objęte dostawy produktów leczniczych, których sprzedaż w kraju była następnie finansowana ze zbiorów publicznych.

Ww. preferencja, wprowadzona w trakcie pandemii COVID-19 w 2020 r. związana była ściśle z ówczesnymi ograniczeniami w swobodnym podróżowaniu. W takiej sytuacji, w szczególności w przypadku terapii, które miały być prowadzone za granicą, wiele chorych osób stanęło w obliczu zagrożenia zaprzestania bądź przesunięcia w czasie trwającego lub planowanego w najbliższym czasie leczenia. Jedynym zatem wyjściem na ratowanie zdrowia i życia było sprowadzenie stosownych leków do Polski i podanie ich w krajowych placówkach opieki medycznej, co wiązało się z koniecznością opodatkowania krajowych dostaw tych produktów 8% podatkiem VAT.

W rezultacie wygaśnięcia ww. preferencji w VAT możliwe są przypadki dostaw produktów leczniczych dokonywanych po dniu 16 maja 2022 r., finansowanych ze środków pochodzących ze zbiorów publicznych organizowanych przez organizacje pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁶, które to zbiórki rozpoczęły się jeszcze w trakcie obowiązywania stanu epidemii. Takie dostawy objęte są stawką w wysokości 8%, co oznacza zmianę (wzrost) ceny w czasie trwania ww. zbiórki, a tym samym konieczność zgromadzenia większej kwoty. Zasadne jest zatem przywrócenie stosowania stawki 0% do tych dostaw, które są finansowane środkami ze zbiorów publicznych rozpoczętych jeszcze przed dniem 16 maja 2022 r.

Dodatkowo projekt przewiduje zastosowanie stawki 0% do dostaw produktów leczniczych finansowanych ze środków pochodzących ze zbiorów publicznych organizowanych przez organizacje pożytku publicznego dokonanych już od dnia 16 maja 2022 r – w odniesieniu do tych produktów leczniczych, których dostawa jest finansowana ze zbiórki publicznej rozpoczętej przed dniem 16 maja 2022 r.

Warunkiem skorzystania z preferencyjnej stawki VAT będzie spełnienie wymogów określonych w ust. 2 projektowanego § 10bf, tj. posiadanie wskazanych tam dokumentów od organizacji pożytku publicznego oraz nabywcy produktów leczniczych.

Przewiduje się, że projektowany przepis wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 16 maja 2022 r. Rozwiązania zawarte w projektowanym przepisie są korzystne dla całego społeczeństwa, zatem jak najszybsze ich wejście w życie (z mocą wsteczną, bez zachowania odpowiedniego *vacatio legis*) jest uzasadnione i nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), z chwilą przekazania do uzgodnień członkom Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem określonym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1327 i 1265